

EUROOPA KOMISJON

Brüssel, 29.8.2011
KOM(2011) 522 lõplik

2011/0226 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS

**siseturu infosüsteemi kaudu tehtava halduskoostöö kohta
(IMI määrus)**

(EMPs kohaldatav tekst)

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

- Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

ELi õigusega on ette nähtud, et liikmesriigis ELi õiguse kohaldamise eest vastutavad asutused peavad tegema tihedat koostööd teiste liikmesriikide vastavate asutustega. Selleks et toetada kõnealuseid asutusi nende ülesannete täitmisel, kavandas ja töötas Euroopa Komisjon välja siseturu infosüsteemi (*Internal Market Information System*, edaspidi „IMI”), mis on üldine ja vajadustele kohandatav halduskoostööplatvorm ning alates 2008. aastast liikmesriikide käsutuses vaba teenusena. Sellega tagatakse 27 liikmesriigis ja kolmes EMP riigis registreeritud enam kui 6 000 asutusele kiire ja turvaline sidepidamiskanal piiriüleseks teabevahetuseks oma vastavate partneritega ning ületatakse tõhusalt eri keeltest ja haldusstruktuuridest tulenevad takistused. Praegu vahetatakse IMI kaudu teavet tulenevalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. septembri 2005. aasta direktiivist 2005/36/EÜ kutsekvalifikatsioonide tunnustamise kohta¹ (kutsekvalifikatsioonide tunnustamise direktiiv) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2006. aasta direktiivist 2006/123/EÜ teenuste kohta siseturul² (teenuste direktiiv). 2010. aastal vahetati IMI kaudu umbes 2 000 teabenõuet.

Piiriülene halduskoostöö hõlmab sageli ELi kodanike isikuandmete töötlemist ja vahetamist, nagu on tegemist teenuste direktiivi ja kutsekvalifikatsioonide tunnustamise direktiivi puhul. Õiguslikust seisukohast toimib IMI komisjoni otsuse, komiteemenetlust käsitleva otsuse ja komisjoni soovitusel³. Asjaolu, et puudub Euroopa Parlamendi ja nõukogu poolt vastu võetud ühtne õigusakt, mis oleks aluseks IMI toimimisele, võib olla takistuseks IMI kasutuse edasisele laiendamisele. Tegelikult tagatakse IMI abil andmete kõrgetasemeline tehniline ja menetluslik kaitse. Tänu sellele, et lõimitud andmekaitse põhimõtet järgides kavandati süsteemi mitu eraelu puutumatust soodustavat menetluslikku ja tehnilist omadust, on isikuandmete töötlemine IMIs märkimisväärselt paremini kaitstud ja turvalisem kui muude teabevahetusmeetodite, näiteks posti, telefoni, faksi või e-posti puhul. Peale selle tegeldakse andmekaitseküsimustega süsteemi igapäevakasutuses ning need on lisatud IMI kasutajatele ettenähtud koolitusmaterjalidesse.

Vastavalt komisjoni teatisele „Ühtse turu akt” on siseturu parema juhtimise tagamise üks olulisemaid ülesandeid laiendada IMI kasutust muudele sektoritele, „et luua Euroopa haldusasutuste tõeline elektrooniline nn silmast silma võrgustik”⁴.

¹ ELT L 255, 30.9.2005, lk 22.

² ELT L 376, 27.12.2006, lk 36.

³ Komisjoni otsus 2008/49/EÜ, 12. detsember 2007, siseturu infosüsteemi (IMI) rakendamise kohta seoses isikuandmete kaitsega (ELT L 13, 16.1.2008, lk 18); komisjoni otsus 2009/739/EÜ, 2. oktoober 2009, millega nähakse ette tegutsemiskord Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/123/EÜ (teenuste kohta siseturul) VI peatüki kohaseks elektrooniliseks teabevahetuseks liikmesriikide vahel (ELT L 263, 7.10.2009, lk 32); komisjoni soovitus, 26. märts 2009, siseturu infosüsteemi (IMI) andmekaitse suuniste kohta (ELT L 100, 18.4.2009, lk 12).

⁴ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Ühtse turu akt – Kõrge konkurentsivõimega sotsiaalne turumajandus – 50 ettepanekut ühise tööturu ja ettevõtlusmaastiku ning omavahelise kaubavahetuse parendamiseks”, KOM(2010) 608 (lõplik), ettepanek nr 45, lk 31.

Komisjoni teatises⁵ „Ühtse turu parem juhtimine tänu paremale halduskoostööle: siseturu infosüsteemi (IMI) laiendamise ja arendamise strateegia” (IMI strateegiat käsitlev teatis), mis võeti vastu 21. veebruaril 2011, on esitatud kavad laiendada IMI kasutust tulevikus ka teistele ELi õiguse valdkondadele. Komisjoni teatises „Ühtse turu akt” rõhutati IMI olulisust asjaosaliste vahelise koostöö tugevdamisel, sealhulgas kohalikul tasandil, parandades niiviisi ühtse turu juhtimist⁶.

Käesoleva ettepaneku eesmärgid on järgmised:

- (1) kehtestada range IMI-alane õigusraamistik ja IMI tõhusat toimimist tagavad ühiseeskirjad;
- (2) näha ette põhjalik andmekaitseraamistik, kehtestades eeskirjad IMIs isikuandmete töötlemise kohta;
- (3) lihtsustada IMI kasutamise edasist laiendamist uutele ELi õiguse valdkondadele; ning
- (4) selgitada IMI eri osaliste rolli.

- Üldine taust

Komisjon nägi 14. augusti 2006. aasta otsusega K/2006/3606, 25. juuli 2007. aasta otsusega K/2007/3514 ja 14. mai 2008. aasta otsusega K/2008/1881 ette luua siseturu infosüsteem, mis on ühist huvi pakkuv projekt programmis, mis käsitleb üleeuroopaliste e-valitsuse teenuste koostalitlusvõimelist osutamist riiklikele haldusasutustele, ettevõtjatele ja kodanikele (IDABC), ning kõnealust süsteemi rahastada. Täiendav rahastamine sätestati komisjoni 25. juuli 2007. aasta otsuses K/2007/3514 IDABCi tööprogrammi neljanda läbivaatamise kohta.

IMI osaliste ja IMI kasutajate ülesanded, õigused ja kohustused on sätestatud komisjoni otsuses 2008/49/EÜ, milles on võetud arvesse artikli 29 kohase töörühma arvamust⁷. Pärast kõnealuse otsuse vastuvõtmist esitas Euroopa andmekaitseinspektor arvamuse,⁸ milles kutsus Euroopa Parlamenti ja nõukogu üles võtma vastu õigusakti, pidades silmas IMI kasutuse kavandatavat laiendamist siseturualaste õigusaktide muudele valdkondadele.

Lepiti kokku, et kuni sellise õigusakti vastuvõtmiseni kohaldatakse järkjärgulist lähenemisviisi ning algatuseks võetakse vastu suunised, mis käsitlevad andmekaitse-eeskirjade rakendamist IMIs ning mis koostatakse tihedas koostöös Euroopa andmekaitseinspektoriga⁹. Komisjon leidis, et selline järkjärguline lähenemisviis on

⁵ KOM(2011) 75.

⁶ KOM(2011) 206.

⁷ Arvamus 01911/07/EN, WP 140.

⁸ Euroopa Andmekaitseinspektori 22. veebruari 2008. aasta arvamus järgmise õigusakti kohta — komisjoni otsus, 12. detsember 2007, siseturu infosüsteemi (IMI) rakendamise kohta seoses isikuandmete kaitsega, ELT C270, 25.10.2008, lk 1.

⁹ Komisjoni soovitus, 26. märts 2009, siseturu infosüsteemi (IMI) andmekaitse-suuniste kohta, ELT L 100, 18.4.2009, lk 12.

tõhus vahend kõrgetasemelise tehnilise ja menetlusliku andmekaitse tagamiseks IMIs¹⁰.

- Ettepaneku valdkonnas kehtivad õigusnormid

Isikuandmete töötlemist IMIs käsitletakse komisjoni otsustes ja soovitusel, mis on loetletud joonealuses märkuses 3.

2. HUVITATUD ISIKUTEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- Konsulterimine huvitatud isikutega

Eelmisel aastal teavitas komisjon IMI sidusrühmi, sealhulgas riiklikke IMI koordinaatoreid ja süsteemi kasutavaid asutusi eri foorumite kaudu kavatsusest IMI kasutust tulevikus laiendada. Saadud tagasiside näitas, et üldiselt toetatakse komisjoni kavatsust teha ettepanek sellise horisontaalse õigusakti kohta, millega kõrvaldataks kahtlused, mis on seotud IMIs isikuandmete töötlemise eeskirjade kohustuslikkusega.

Euroopa andmekaitseinspektoriga konsulteeriti mitteametlikult ettepaneku ettevalmistamise algetapis ja ametlikult talitustevahelise nõupidamise käigus ning tema sellekohane panus oli väga oluline.

- Mõju hindamine

Nagu juba nimetatud, koondatakse nüüd esitatava ettepanekuga ühtsesse horisontaalsesse siduvasse õigusakti kokku praegused IMI reguleerivad eeskirjad. Sellest tulenevalt ei ole selles etapis vaja kaaluda muid poliitikavõimalusi. Käesoleva ettepanekuga ei eeldata ega välistata seda, et tulevikus tehakse mõni otsus IMI kasutuse võimaliku laiendamise kohta uutele ELi õiguse valdkondadele, vaid lihtsalt lihtsustatakse sellist võimalikku laiendamist, nähes ette IMI toimimise üldise õigusraamistiku ja edasiste laiendamisotsuste vastuvõtmise paindliku korra, mis põhineb eespool nimetatud teatises IMI strateegia kohta sätestatud kriteeriumidel. Seepärast ei hinnata ettepaneku mõju. Kõik hilisemad otsused laiendada IMI kasutust nendele ELi õiguse valdkondadele, mille suhtes seda praegu ei kohaldata, vajavad proportsionaalset mõju hindamist.

3. ETTEPANEKU ÕIGUSLIK KÜLG

- Kavandatud meetmete kokkuvõte

Käesoleva ettepaneku eesmärk on parandada siseturu toimimise tingimusi ning näha ette tõhus ja kasutajasõbralik vahend, mis lihtsustaks halduskoostööd ja teabevahetust ette nägevate ELi õiguse sätete tegelikkude rakendamist.

¹⁰ Komisjoni aruanne, 22. aprill 2010, andmekaitse olukorra kohta siseturu infosüsteemis, KOM(2010) 170 (lõplik).

Samuti koondatakse määrusega IMI kaudu edastatavate andmete kaitse peamised põhimõtted, sealhulgas andmesubjektide õigused, kokku ühte õigusakti ning suurendatakse sellega läbipaistvust ja õiguskindlust. I lisas on esitatud nende õigusaktide loetelu, mille reguleerimisalasse kuuluvaid valdkondi IMI toetab. II lisas on loetletud need valdkonnad, millele IMI kasutust võidakse tulevikus laiendada. IMI kasutuse edasist laiendamist hõlbustavad menetluslikud ja eelarveaspektid on kooskõlas eespool nimetatud teatisega IMI strateegia kohta.

- **Õiguslik alus**

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 114.

- **Subsidiarsuse ja proportsionaalsuse põhimõte**

Arvestades asjaolu, et IMI puhul on tegemist keskse sidepidamisvahendiga, mille on välja töötanud komisjon, kes tagab ka süsteemi rakendusmajutuse, on vaja kehtestada süsteemi suhtes kohaldatavad ühiseeskirjad ja neid tsentraliseeritult rakendada. Liikmesriigid ise ei suuda saavutada IMI eesmärke, täpsemalt kõrvaldada selliseid piiriülese koostöö takistusi nagu keelebarjäär, eri haldus- ja töökultuurid ning kindlaksmääratud teabevahetuskorra puudumine, vaid selleks on vaja Euroopa Liidu tasandi meetet. Käesolevas ettepanekus käsitletakse üksnes kõnealuste eesmärkide saavutamiseks vajalikke aspekte.

- **Vahendi valik**

Kavandatav vahend: määrus

Eespool nimetatud eesmärke silmas pidades on oluline kehtestada IMI toimimise ühiseeskirjad. Seda ei ole võimalik saavutada direktiiviga, mis oma olemuselt on siduv üksnes saavutatava tulemuse suhtes, kuid jätab liikmesriikide asutustele võimaluse valida vorm ja meetodid. Käesoleva ettepaneku puhul on samas vaja täpselt kindlaks määrata IMI kaudu tehtava halduskoostöö *vorm ja meetodid*. Kasulike pretsedentidena võib märkida, et suurte IT-süsteemide puhul on andmekaitse ja muude küsimuste käsitlemiseks varemgi ELi tasandil määrusi kasutatud¹¹. Samas kui teha ettepanek komisjoni, mitte aga Euroopa Parlamendi ja nõukogu vastuvõetava õigusakti kohta, näiteks komisjoni otsuse kohta, säiliks praegune olukord ega käsitletaks neid kodanike õiguskindlusega seotud probleeme, mille Euroopa andmekaitseinspektor on välja toonud.

4. MÕJU EELARVELE

Kuna vastavalt teenuste direktiivile ja hiljuti vastu võetud direktiivile patsiendiõiguste kohaldamise kohta piiriüleses tervishoius¹² on IMI kasutamine

¹¹ Vt nt Euroopa parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1987/2006, 20. detsember 2006, mis käsitleb teise põlvkonna Schengeni infosüsteemi (SIS II) loomist, toimimist ja kasutamist (ELT L 381, 28.12.2006, lk 4), ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) 767/2008, 9. juuli 2008, mis käsitleb viisainfosüsteemi (VIS) ja liikmesriikidevahelist teabevahetust lühiajaliste viisade kohta (VIS määrus) (ELT L 218, 13.8.2008, lk 60).

¹² Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2011/24/EL, 9. märts 2011, patsiendiõiguste kohaldamise kohta piiriüleses tervishoius (ELT L 88, 4.4.2011, lk 45).

liikmesriikide jaoks kohustuslik, on vaja tagada IMI järjepidev toimimine. Selleks ning eelarve tõhusama haldamise ja parema kontrollimise võimaldamiseks tehakse ettepanek kanda kõik IMIga seotud kulud siseturu peadirektoraadi hallatavale ühele eelarverele (12.02.01 Siseturu rakendamine ja arendamine), nagu on täpsustatud ettepanekule lisatud finantssselgituses.

Käesoleva ettepaneku finantsmõju ei ole suurem kui see, mida komisjon on ametlikus programmitöös lähiaastateks juba prognoosinud, ega piira 2013. aasta järgset mitmeaastast finantsraamistikku käsitlevate otsuste kohaldamist.

5. VALIKULISED ÜSIKASJAD

- Euroopa Majanduspiirkond

Kavandatavas õigusaktis käsitletakse Euroopa Majanduspiirkonnaga seotud küsimust, seepärast peaks see laienema Euroopa Majanduspiirkonnale.

- Ettepaneku üksikasjalik selgitus

Õigusliku aluse valik

Ettepaneku põhieesmärk on täiustada siseturu toimimise tingimusi ning tagada tõhus ja kasutajasõbralik vahend, mis lihtsustab liikmesriikide omavahelist ja komisjoniga tehtavat koostööd ning teabevahetust ette nägevate ELi õigusaktide tegelikku rakendamist. IMI tõhusa toimimise tagamiseks on vaja sätestada selle haldamise ja kasutamise seotud teatavad ühiseeskirjad. See hõlmab kohustust määrata iga liikmesriigi kohta üks riiklik IMI koordinaator (artikkel 7), pädevate asutuste kohustust õigel ajal nõuetekohaselt reageerida (artikli 8 lõige 1) ning sätet selle kohta, et IMI kaudu vahetatud teavet võib kasutada tõendusmaterjalina samamoodi nagu samas liikmesriigis saadud analoogset teavet (artikli 8 lõige 2).

Samas tuleks IMI rakendamisel tagada andmekaitse kõrge tase.

Ipeatikk (Üldsätted)

ELi õigusaktide paljude sätete kohaselt peavad liikmesriigid tegema üksteisega ja komisjoniga koostööd ning vahetama omavahel teavet. Näiteks kutsequalifikatsioonide tunnustamise direktiiviga pannakse liikmesriikide ametiasutustele kohustus teha halduskoostööd ja vahetada teatavat teavet, sealhulgas isikuandmeid. Alates 2008. aastast on liikmesriigid nõustunud kasutama IMI selliseks koostööks ja teabevahetuseks mitme kutseala puhul ning IMI kasutusala on järk-järgult laiendatud eesmärgiga hõlmata kõik reguleeritud kutsealad. Teenuste direktiiviga seatakse liikmesriikidele vastastikuse abistamise kohustus, sealhulgas kohustus edastada teavet elektrooniliselt (artikli 28 lõige 6). Komisjoni 2. oktoobri 2009. aasta otsuses 2009/739/EÜ on sätestatud teenuste direktiivi alusel liikmesriikide vahel toimuva teabevahetuse praktiline kord.

Alates 16. maist 2011 on kõikidel ELi asutustel, kes tegelevad lähetatud töötajatega, võimalik katseliselt vahetada teavet IMI kaudu¹³. Lisaks sellele kohustab hiljuti vastuvõetud direktiiv patsiendiõiguste kohaldamise kohta piiriüleses tervishoius kasutama IMI tervishoiutöötajate praktiseerimisõigust käsitleva teabe vahetamiseks¹⁴. IMI strateegiat käsitlevale teatisele lisatud dokumendis on loetletud valdkonnad, mis võiksid tulevikus IMIst kasu saada. Samuti tuleks uurida IMI ja muude komisjonis kasutatavate IT-vahendite koosmõju, sealhulgas probleemide lahendamise puhul.

Artiklite 1, 2 ja 3 eesmärk on sätestada IMI eesmärk ja kehtestada selle reguleerimisala.

Mehhanismiga, mis on kavandatud IMI kasutuse laiendamiseks uutele ELi õigusaktidele (artikkel 4), püütakse tulevikuks tagada vajalik paindlikkus ning ühtlasi ka õiguskindluse ja läbipaistvuse kõrge tase, seda eelkõige andmesubjektide jaoks. Selleks on I lisa loetletud need ELi õigusaktid, mida praegu toetab IMI. Lisaks on II lisa loetletud need valdkonnad, millele võidakse IMI kasutust tulevikus laiendada. Pärast seda, kui on hinnatud süsteemi tehnilist otstarbekust, kulutõhusust, kasutajasõbralikkust ja üldist mõju ning vajaduse korral ka võimaliku katsetapi tulemusi, on komisjonil õigus vastavalt ajakohastada I lisa valdkonnaloendit ja võtta vastu delegeeritud õigusakt.

II peatükk (IMIga seotud ülesanded ja kohustused)

Kõnealuse peatüki sätted on olulised süsteemi tõhusaks toimimiseks (nt riikliku IMI koordinaatori ja pädevate asutuste vastav roll (vastavalt artiklid 7 ja 8)). Eelkõige ei tohiks pädevatel asutustel olla õigust seada kahtluse alla teiselt liikmesriigilt saadud dokumendi väärtust tõendusmaterjalina üksnes seetõttu, et see edastati IMI kaudu, ning nad peaksid käsitlema seda samamoodi nagu oma liikmesriigist pärinevaid analoogseid dokumente. Sätted kajastavad ka paindlikkust, mida IMI liikmesriikidele pakub, jaotades süsteemis eri ülesanded vastavalt liikmesriigi haldusstruktuurile.

Artiklis 9 selgitatakse komisjoni rolli. Praegu IMI kaudu tehtava halduskoostöö liikide puhul piirdub see IMI jaoks tarkvara ja IT-infrastruktuuri turvalisuse, kättesaadavuse, hooldamise ja arendamise tagamisega. Samas võiks komisjon aktiivselt osaleda IMI töökorralduses, näiteks teavitushetkedes, tuginedes IMI kasutust konkreetses siseturuvaldkonnas reguleerivatele õigussätetele või muule korrale.

Juurdepääsuõigusi käsitlev artikkel 10 on keskse tähtsusega süsteemis töödeldavate isikuandmete tõhusa kaitse tagamisel. Selles täpsustatakse eelkõige seda, et IMIs töödeldavatele isikuandmetele võivad juurde pääseda üksnes kõnealuses menetluses osalevad IMI kasutajad.

III peatükk (Andmetöötlus ja turvalisus)

¹³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 96/71/EÜ, 16. detsember 1996, mis käsitleb töötajate töölähetusse saatmist teenuste osutamise raames (EÜT L 018, 21.1.1997, lk 1). Vt ka nõukogu 7. märtsi 2011. aasta järeldused järgmisel veebisaidil:

¹⁴ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/lisa/119621.pdf
Vt eespool esitatud juonealune märkus 12, artikli 10 lõige 4.

IMIs isikuandmete töötlemise aluseks on edaspidigi eelmääratletud töökorraldused, küsimustikud ja muud menetlused (artikkel 12). Sellega suurendatakse läbipaistvust andmesubjektide jaoks veelgi.

IMI abil töödeldud isikuandmed ei tohiks olla kättesaadavad vajalikust kauem. Seepärast on oluline kehtestada andmete säilitamise maksimumtähtajad, pärast mida tuleks andmed sulgeda, s.t muuta need IMI kasutajate jaoks tavapärase liidese kaudu kättesaamatuks, ja seejärel, s.o halduskoostöömenetluse lõpetamisest viie aasta möödudes, süsteemist automaatselt kustutada (artikkel 13). Eelistatud on variant, et andmed suletakse pärast 18 kuu möödumist (selle asemel, et need kohe kustutada), et võimaldada andmesubjektidel tõhusalt kasutada oma õigusi, nt saada tõendusmaterjali IMI kaudu toimunud teabevahetuse kohta, et sellisel teabevahetusel põhinev otsus edasi kaevata. Selline lähenemisviis on ka kooskõlas Euroopa Kohtu otsusega kohtuasjas C-553/07 *Rijkeboer*.

IMI kasutajate (nt IMI kasutavate siseriiklike asutuste töötajad) isikuandmeid tohiks töödelda IMI toimimisega seotud eesmärkidel, näiteks selle tagamiseks, et IMI koordinaatorid ja komisjon kasutaksid süsteemi õigesti, ning siseturul tehtava halduskoostööga seotud teabe kogumiseks uuringute kaudu (artikkel 14).

Artiklist 15 selgub, et kutsekvalifikatsioonide tunnustamise direktiivi ja teenuste direktiivi alusel kasutatakse juba praegu IMI tundliku teabe, sealhulgas nt distsiplinaar- või kriminaalkaristusi käsitleva teabe vahetamiseks.

Oluline on selgitada, et kuna komisjon tsentraliseeritult arendab ja hooldab IMI ning tagab selle rakendusmajutuse, kohaldatakse määruses (EÜ) nr 45/2001 sätestatud andmeturbe-eeskirju (artikkel 16).

IV peatükk (Andmesubjektide õigused ja järelevalve)

Arvestades asjaolu, et IMI kasutavad väga erinevad pädevad asutused (üle 6 000 asutuse 2011. aasta märtsi seisuga) ning et tulevikus võib seda kasutada väga erinevates olukordades ja erinevatel põhjustel, ei ole kavandatud määruses võimalik andmesubjektide õiguste kasutamist üheselt sätestada. Pädevate asutuste kohustusi reguleeritakse põhimõtteliselt siseriiklike andmekaitsealaste õigusaktidega, samas kui artiklitega 15 ja 16 hõlmatakse IMIga seotud spetsiifilisi küsimusi (nt suletud andmed) ja komisjoni kohustusi. Ühtlasi on oluline tagada läbipaistvus andmesubjektide jaoks, kui nende IMI-alaste õiguste kasutamist reguleeritakse siseriiklike õigusaktidega (artikkel 19).

Koordineeritud järelevalve sätted on kooskõlas VISi ja SIS II käsitlevates määrustes sätestatuga¹⁵ (artikkel 20).

V peatükk (IMI geograafiline kohaldamisala)

IMI käsitlev õigusakt peaks tagama piisava paindlikkuse seoses süsteemi kasutamise edasiste arengusuundumustega, sealhulgas võimalusega kaasata teatavates valdkondades teabevahetusse kolmandaid riike (artikkel 22) või kasutada süsteemi

¹⁵ Nõukogu 10.detsembri 2010. aasta järeldused.

üksnes siseriiklikult (artikkel 21), mille suhtes mõni liikmesriik on juba huvi üles näidanud. Kõikidel sellistel juhtudel tuleks jätkuvalt tagada isikuandmete kaitse.

VI peatükk (Lõppsätted)

Selleks et IMI kasutamist oleks võimalik laiendada muudele ELi õigusaktidele, on komisjonil õigus ajakohastada nende I lisas esitatud sätete loetelu, mida IMI juba hõlmab, II lisas esitatud täiendavate sätetega.

Komisjon kohustub esitama korrapäraseid aruandeid IMI toimimise kohta, tuginedes muu hulgas statistilistele andmetele, mida saadakse süsteemist ja vajaduse korral taotletakse liikmesriikidelt (artikkel 26).

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS

siseturu infosüsteemi kaudu tehtava halduskoostöö kohta (IMI määrus)

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud õigusakti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹⁶,

võttes arvesse Euroopa andmekaitseinspektori arvamust,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Kui liikmesriigid kohaldavad teatavaid ELi õigusakte, millega reguleeritakse kaupade, inimeste, teenuste ja kapitali vaba liikumist siseturul, peavad nad tegema koostööd ja vahetama teavet omavahel ja komisjoniga. Kuna sageli ei ole kõnealustes õigusaktides täpsustatud teabevahetuseks kasutatavaid vahendeid, on vaja kehtestada asjakohane tegutsemiskord.
- (2) Siseturu infosüsteem (*Internal Market Information System*, edaspidi „IMI”) on Interneti kaudu kättesaadav tarkvararakendus, mille Euroopa Komisjon töötab välja koostöös liikmesriikidega, et aidata liikmesriikidel tegelikkuses täita ELi õigusaktides sätestatud teabevahetusnõudeid, tagades piiriülest teabevahetust ja vastastikust abistamist lihtsustava keskse sidepidamisvahendi. Eelkõige on pädevatel asutustel tänu IMI-le võimalik lihtsa ja ühtlustatud menetluse abil välja selgitada mõne teise liikmesriigi pädev asutus, hallata teabevahetust, sh isikuandmete vahetust, ning eelmäaratletud ja -tõlgitud töökorralduste abil ületada keelebarjäär.
- (3) IMI eesmärk peaks olema tõhustada siseturu toimimist, tagades liikmesriikide ja komisjoni vahelise halduskoostöö korraldamise tõhusa ja kasutajasõbraliku vahendi

¹⁶ ELT C, lk .

ning lihtsustades sellega käesoleva määruse lisas esitatud ELi õigusaktide kohaldamist.

- (4) Komisjoni teatises¹⁷ „Ühtse turu parem juhtimine tänu paremale halduskoostööle: siseturu infosüsteemi (IMI) laiendamise ja arendamise strateegia” on esitatud kava IMI kasutuse võimaliku laiendamise kohta teistele ELi õigusaktidele. Komisjoni teatises „Ühtse turu akt” rõhutati IMI olulisust asjaosaliste vahelise koostöö tugevdamisel, sealhulgas kohalikul tasandil, parandades niiviisi ühtse turu juhtimist¹⁸. IMI tõhusa toimimise tagamiseks tuleb seepärast kehtestada sellekohane kindel õigusraamistik ja ühiseeskirjade kogum.
- (5) Kui ELi õigusakti mõne sätte kohaldamiseks peavad liikmesriigid vahetama isikuandmeid ja neid töötleva, tuleks kõnealust sätet käsitada isikuandmete töötlemiseks piisava õigusliku alusena, lähtudes Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklites 8 ja 52 sätestatud tingimustest. IMI tuleks eelkõige vaadelda kui vahendit, mida kasutatakse teabevahetuseks (kaasa arvatud isikuandmete vahetamine), mis vastasel juhul toimuks muude vahendite kaudu, sealhulgas tavaposti, faksi või e-postiga vastavalt õiguslikele kohustusele, mis ELi õigusaktidega on liikmesriikide asutustele ja organitele kehtestatud.
- (6) IMI puhul on järgitud lõimitud andmekaitse põhimõtet, selle väljatöötamisel on peetud silmas andmekaitsealaste õigusaktide nõudeid ja see on algusest peale olnud andmekaitsealase eelkõige seetõttu, et süsteemis vahetatud isikuandmete kättesaadavusele on kehtestatud piirangud. Seepärast tagab IMI märkimisväärselt suurema kaitse ja turvalisuse kui muud teabevahetusmeetodid, näiteks post, telefon, faks või e-post.
- (7) Liikmesriikidevaheline ning liikmesriikide ja komisjoni vaheline elektroonilisel teel toimiv halduskoostöö peaks vastama isikuandmete kaitse eeskirjadele, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiivis 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta¹⁹ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määruses (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta²⁰.
- (8) Selleks et tagada läbipaistvus eelkõige andmesubjektide jaoks, tuleks käesoleva määruse I lisas loetleda ELi õigusaktid, mille puhul IMI on vaja kasutada. II lisas tuleks esitada valdkonnad, millele võiks IMI kasutus edaspidi laiendada. II lisas on asjakohane kindlaks määrata nende ELi õigusaktide kogum, mille puhul on vaja hinnata süsteemi otstarbekust, kulutasuvust, kasutajasõbralikkust ja üldist mõju, enne kui otsustatakse IMI kõnealuste aktide puhul kasutada.
- (9) Käesoleva määruse ükski säte ei tohiks takistada liikmesriike ega komisjoni otsustamast kasutada IMI selliseks teabevahetuseks, mis ei hõlma isikuandmete töötlemist.

¹⁷ KOM(2011) 75.

¹⁸ KOM(2011) 206.

¹⁹ EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31.

²⁰ EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1.

- (10) Käesolevas määruses tuleks kehtestada eeskirjad, mis käsitlevad IMI kasutamist halduskoostööks ning mis muu hulgas võivad hõlmata üks-ühele andmevahetust, teavitamismenetlust, hoiatusmehhanisme, vastastikust abistamist ja probleemide lahendamist.
- (11) Liikmesriigid peaksid suutma kohandada IMIga seotud ülesanded ja kohustused oma riigisiseste haldusstruktuuridega või võtma arvesse IMI konkreetse töökorraldusega seotud erivajadusi. IMI koordinaatorite ülesandeid võib täita üks volitatud IMI koordinaator üksinda või seda võivad teha mitu volitatud IMI koordinaatorit ühiselt koos konkreetses siseturuvaldkonnas, haldusalas või geograafilises piirkonnas või vastavalt mõnele muule kriteeriumile.
- (12) Kuigi IMI oma olemuselt on riigiasutuste jaoks ettenähtud sidepidamisvahend ega ole üldsusele kättesaadav, võib olla vaja välja töötada tehnilised vahendid, mis võimaldavad süsteemivälistel osalistel, näiteks kodanikel, ettevõtjatel ja organisatsioonidel, pädevate asutustega suhelda, et esitada teavet, kätte saada andmeid või kasutada endi kui andmesubjekti õigusi. Sellised tehnilised vahendid peaksid hõlmama asjakohaseid andmekaitsemeetmeid.
- (13) IMI kaudu toimuv teabevahetus tuleneb liikmesriikide asutuste õiguslikust kohustusest üksteist vastastikku abistada. Siseturu nõuetekohase toimimise tagamiseks ei tohiks teave, mille pädev asutus saab IMI kaudu mõnelt teiselt liikmesriigilt, kaotada oma väärtust haldusmenetluses kasutatava tõendusmaterjalina üksnes seepärast, et kõnealune teave pärineb teisest liikmesriigist või et see on saadud elektroonilisel teel, ning asutus peaks sellist teavet töötlema samamoodi nagu oma liikmesriigist pärinevaid analoogseid dokumente.
- (14) Andmekaitse kõrge taseme tagamiseks tuleks kehtestada isikuandmete IMIs säilitamise maksimumtähtajad. Kõnealused tähtajad peaksid siiski olema piisavalt pikad, et andmesubjektidel oleks võimalik oma õigusi täielikult kasutada, näiteks saada tõendusmaterjali toimunud teabevahetuse kohta, et otsus edasi kaevata.
- (15) Käesoleva määruse eesmärkidega ühtivalt peaks olema võimalik töödelda IMI kasutajate nime ja kontaktandmeid, sealhulgas jälgida süsteemi kasutamist IMI koordinaatorite ja komisjoni poolt, teavitamist, koolitust ja teadlikkuse tõstmise algatusi ning koguda teavet siseturul tehtava halduskoostöö või vastastikuse abistamise kohta.
- (16) Euroopa andmekaitseinspektor peaks jälgima käesoleva määruse sätete, sealhulgas asjakohaste andmeturbesätete kohaldamist ja selle tagama.
- (17) Vastavalt direktiivi 95/46/EÜ rakendamiseks liikmesriikides vastu võetud õigusaktidele tuleks andmesubjekte teavitada nende isikuandmete töötlemisest IMIs ja nende õigusest pääseda juurde iseendaga seotud andmetele, samuti õigusest lasta parandada ebaõiged andmed ja kustutada ebaseaduslikult töödeldud andmed.
- (18) IMI jaoks ette nähtud halduskoostöömenetlusi peaksid lihtsustama eelmääratletud töökorraldus, küsimustikud ja vormid, mille komisjon on selleks koostanud, ning vajaduse korral peaksid seda toetama manused ja vaba tekstisisestamisvõimalus. Selleks et tagada piisav läbipaistvus andmesubjektide jaoks, tuleks avalikustada IMI

eelmääratletud töökorraldused ja vormid ning muu halduskoostöömenetlustega seotud töökord.

- (19) Kui liikmesriik taotleb vastavalt direktiivi 95/46/EÜ artiklile 13 mõnda piirangut või erandit seoses andmesubjektide õigustega, tuleks sellised piirangud ja erandid avalikustada, et tagada täielik läbipaistvus andmesubjektide jaoks. Sellised erandid ja piirangud peaksid olema vajalikud kavandatud eesmärgi jaoks ja sellega proportsionaalsed ning nende suhtes tuleks kohaldada nõuetekohaseid kaitsemeetmeid.
- (20) Komisjoni 12. detsembri 2007. aasta otsus 2008/49/EÜ siseturu infosüsteemi (IMI) rakendamise kohta seoses isikuandmete kaitsega²¹ tuleks tunnistada kehtetuks. Komisjoni 2. oktoobri 2009. aasta otsust 2009/739/EÜ, millega nähakse ette tegutsemiskord Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/123/EÜ (teenuste kohta siseturul) VI peatüki kohaseks elektrooniliseks teabevahetuseks liikmesriikide vahel,²² tuleks jätkuvalt kohaldada selliste küsimuste suhtes, mis on seotud direktiivi 2006/123/EÜ (teenuste kohta siseturul)²³ alusel toimuva teabevahetusega.
- (21) Komisjonil peaks olema volitus võtta vastavalt aluslepingu artiklile 290 vastu selliseid II lisas loetletud õigusaktide valdkonda kuuluvaid ELi delegeeritud õigusakte, mille halduskoostöö- ja teabevahetuslaseid sätteid on võimalik rakendada IMI abil,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I peatükk

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Sisu

Käesolevas määruses sätestatakse eeskirjad siseturu infosüsteemi (*Internal Market Information System*, edaspidi „IMI”) kasutamiseks liikmesriikide pädevate asutuste ja komisjoni vaheliseks halduskoostööks, sealhulgas isikuandmete töötlemiseks.

Artikkel 2

Siseturu infosüsteemi kehtestamine

Kehtestatakse siseturu infosüsteem.

Artikkel 3

Reguleerimisala

IMI kasutatakse liikmesriikide pädevate asutuste ja komisjoni vaheliseks teabevahetuseks, mis on vajalik selliste siseturualaste õigusaktide rakendamiseks, millega nähakse ette

²¹ ELT L 13, 16.1.2008, lk 18.

²² ELT L 263, 7.10.2009, lk 32.

²³ ELT L 376, 27.12.2006, lk 36.

halduskoostöö, sealhulgas isikuandmete vahetamine liikmesriikide vahel või liikmesriikide ja komisjoni vahel. Siseturualased õigusaktid on esitatud I lisas.

Artikkel 4

IMI arendamine

1. Käesoleva määruse II lisas loetletud õigusaktide puhul võib komisjon otsustada kasutada IMI, võttes arvesse süsteemi tehnilist otstarbekust, kulutõhusust, kasutajasõbralikkust ja üldist mõju. Sel juhul on komisjonil volitus lisada kõnealused õigusaktid pärast artiklis 23 osutatud menetlust I lissasse.
2. Delegeeritud õigusaktide vastuvõtmisele võib eelneada piiratud kestusega katsetapp (katseprojekt), millesse on kaasatud mitu liikmesriiki või kõik liikmesriigid.

Artikkel 5

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse direktiivi 95/46/EÜ ja määruse (EÜ) nr 45/2001 mõisteid.

Lisaks kasutatakse järgmisi mõisteid:

- (a) „siseturu infosüsteem (IMI)” – Euroopa Komisjoni väljatöötatud elektrooniline vahend, et hõlbustada liikmesriikide asutuste ja komisjoni vahelist halduskoostööd;
- (b) „halduskoostöö” – liikmesriikide pädevate asutuste ja komisjoni tihe koostöö andmevahetuse valdkonnas, sealhulgas teavitamise kaudu, või vastastikune abistamine, sealhulgas probleemide lahendamine, eesmärgiga paremini kohaldada ELi õigust;
- (c) „siseturuvaldkond” – aluslepingu artikli 26 lõike 2 kohane õiguslik või funktsionaalne valdkond, kus kasutatakse IMI kooskõlas artikliga 3;
- (d) „halduskoostöömenetlus” – eelmääratletud IMI-töökorraldus, mis võimaldab IMI osalistel üksteisega struktureeritult sidet pidada ja suhelda;
- (e) „pädev asutus” –riiklikul, piirkondlikul või kohalikul tasandil kindlaks määratud organ, mille konkreetsed ülesanded on seotud ELi õiguse kohaldamisega ühes või mitmes siseturuvdkonnas, mille registreerimise IMIs on valideerinud IMI koordinaator;
- (f) „IMI koordinaator” – liikmesriikide määratud organ, mis tagab IMI-le vajaliku toetuse selle tõhusaks toimimiseks kooskõlas käesoleva määrusega;
- (g) „IMI kasutaja” – pädeva asutuse, IMI koordinaatori või komisjoni kontrolli all töötav ja IMIs nende nimel registreeritud füüsiline isik;
- (h) „IMI osalised” – pädevad asutused, IMI koordinaatorid ja komisjon;

- (i) „süsteemivälised osalised” – füüsilised või juriidilised isikud, v.a IMI kasutajad, kes võivad kasutada IMI tehniliste vahendite abil ja vastavalt sellekohasele konkreetsele eelmääratletud töökorraldusele;
- (j) „sulgemine” – selliste tehniliste vahendite kohaldamine, millega muudetakse isikuandmed IMI kasutajatele tavapärase kasutajaliidese kaudu kättesaadatuks.

II peatükk

IMI-GA SEOTUD ÜLESANDED JA KOHUSTUSED

Artikkel 6

Üldeesmärk

IMI osalised vahetavad ja töötlevad isikuandmeid I lisa osutatud asjakohases õiguslikus aluses kindlaksmääratud eesmärgil.

Artikkel 7

IMI koordinaatorid

1. Iga liikmesriik määrab ühe riikliku IMI koordinaatori, kelle ülesanded on järgmised:
 - (a) IMI koordinaatorite ja pädevate asutuste registreerimine ja registreerimise valideerimine;
 - (b) tegutsemine põhilise kontaktpunktina IMIga seotud küsimustes, sealhulgas isikuandmete kaitse küsimustes, ja komisjoni esindajana;
 - (c) pädevatele asutustele ja IMI kasutajatele teadmiste, koolituse ja toetuse, sealhulgas tehnilise toetuse tagamine;
 - (d) süsteemi tõhusa toimimise tagamine, sealhulgas selle tagamine, et pädevad asutused reageerivad õigel ajal ja nõuetekohaselt halduskoostöötaotlustele.
2. Iga liikmesriik võib eespool nimetatud ühe või mitme ülesande täitmiseks määrata lisaks ühe või mitu IMI koordinaatorit vastavalt oma haldusstruktuurile.
3. Liikmesriigid teatavad komisjonile lõigete 1 ja 2 kohaselt määratud IMI koordinaatorid ning nende ülesanded. Komisjon edastab selle teabe teistele liikmesriikidele.
4. Liikmesriigid tagavad IMI koordinaatoritele piisavad vahendid nende ülesannete täitmiseks kooskõlas käesoleva määrusega.
5. Kõik IMI koordinaatorid võivad tegutseda pädeva asutusena. Sel juhul on IMI koordinaatoril samad juurdepääsuõigused nagu pädeval asutusel. Kõik IMI koordinaatorid tegutsevad IMI osalisena andmeid töödeldes vastutava töötlejana.

Artikkel 8

Pädevad asutused

1. Kui pädevad asutused teevad koostööd IMI vahendusel, tagavad nad, et halduskoostöömenetlustega kooskõlas tegutsevate IMI kasutajate kaudu reageeritakse nõuetekohaselt võimalikult kiiresti ja kohaldatavas ELi õigusaktides sätestatud tähtaja jooksul.
2. Pädevad asutused võivad esitada tõendusmaterjalina IMI kaudu edastatud teavet, dokumente, järeldusi, avaldusi, tõestatud koopiaid või teadaandeid samadel alustel kui nende oma riigist saadud samalaadseid dokumente ning samal otstarbel kui see, milleks kõnealuseid andmeid algselt koguti.
3. Kõik pädevad asutused tegutsevad enda alluvuses oleva IMI osalise andmetöötluse puhul vastutava töötlejana ja tagavad andmesubjektidele vajaduse korral võimaluse kasutada III ja IV peatüki kohaseid õigusi.
4. Liikmesriigid tagavad pädevatele asutustele piisavad vahendid nende ülesannete täitmiseks kooskõlas käesoleva määrusega.

Artikkel 9

Komisjon

1. Komisjon tagab IMI-le tarkvara ja IT-infrastruktuuri turvalisuse, kättesaadavuse, hooldamise ja arendamise. Ta tagab mitmekeelse süsteemi, liikmesriikidega koostöös antava koolituse ja liikmesriike IMI kasutamisel abistava kasutajatoe.
2. Komisjon võib osaleda halduskoostöömenetlustes, mis hõlmavad isikuandmete töötlemist, kui seda nõuavad I lisa loetletud ELi õigusaktid.
3. Komisjon registreerib riiklikud IMI koordinaatorid ja võimaldab neile juurdepääsu IMI-le.
4. Komisjon töötleb IMIs isikuandmeid, kui see on ette nähtud käesoleva määrusega.
5. Komisjonil on käesoleva artikli kohaste ülesannete täitmisel ning aruannete ja statistika koostamisel juurdepääs vajalikule teabele, mis on seotud andmete töötlemisega IMIs.

Artikkel 10

IMI osaliste ja kasutajate juurdepääsuõigused

1. IMI-le on juurdepääs üksnes neil IMI kasutajatel, kelle IMI osalised on nõuetekohaselt volitanud ja kes tegutsevad nende nimel.
2. Liikmesriigid määravad koostöös komisjoniga IMI koordinaatorid ja pädevad asutused ning nende pädevusse kuuluvad siseturvaldkonnad.

3. Iga IMI osaline annab ja tühistab asjakohased juurdepääsuõigused oma alluvuses olevatele IMI kasutajatele siseturvaldkonnas, mis kuulub tema pädevusse.
4. Tagatakse asjakohased tehnilised vahendid, et IMI kasutajatel oleks võimalik IMIs töödeldud isikuandmetele juurde pääseda üksnes teadmisyajaduse korral ja üksnes siseturvaldkonnas või -valdkondades, kus neile on antud juurdepääsuõigus kooskõlas lõikega 3.
5. Keelatud on kasutada isikuandmeid, mida on IMIs töödeldud konkreetsel eesmärgil, mis on vastuolus algse eesmärgiga, v.a seadusega selgelt sätestatud juhtudel.
6. Kui mõni halduskoostöömenetlus hõlmab isikuandmete töötlemist, on kõnealusel menetluses osalevatel IMI kasutajatel sellistele isikuandmetele juurdepääsu õigus.
7. Süsteemivälised osalejad võivad kasutada IMI selleks ettenähtud tehniliste vahendite abil, kui on vaja lihtsustada liikmesriikide pädevate asutuste vahelist halduskoostööd või et kasutada oma andmesubjektiõigusi või mõnel ELi õigusaktis sätestatud muul juhul.

Artikkel 11

Konfidentsiaalsus

1. Iga liikmesriik kohaldab IMI osaliste ja kasutajate suhtes oma ametisaladuseeskirju või muid samaväärseid konfidentsiaalsuskohustusi kooskõlas siseriiklike õigusaktidega.
2. IMI osalised tagavad, et nende alluvuses töötavad IMI kasutajad järgivad teiste IMI osaliste taotlust töödelda IMI kaudu vahetatavat teavet konfidentsiaalselt.

Artikkel 12

Halduskoostöömenetlused

IMI põhineb halduskoostöömenetlustel, mille komisjon on sel otstarbel välja töötanud ja mida tihedas koostöös liikmesriikidega ajakohastatakse.

III peatükk

ANDMETÖÖTLUS JA TURVALISUS

Artikkel 13

Isikuandmete säilitamine

1. IMIs töödeldud isikuandmed suletakse hiljemalt pärast seda, kui halduskoostöömenetluse lõpetamisest on möödunud kaheksateist kuud, v.a juhul, kui pädev asutus selgesõnaliselt nõuab konkreetse üksikjuhtumi andmete sulgemist enne kõnealust tähtaega.

2. Kui IMI halduskoostöömenetlusega luuakse IMI osalistele edasiseks kasutamiseks teabe repositoorium, võib selles sisalduvaid isikuandmeid töödelda senikaua kui antud otstarbel vajalik ning kas andmesubjekti nõusolekul või ELi õigusakti järgimiseks.
3. Käesoleva artikli kohaselt suletud isikuandmeid töödeldakse (v.a andmete säilitamine) üksnes selleks, et tõendada IMI kaudu vahetatud teavet, või andmesubjekti nõusolekul.
4. Suletud andmed kustutatakse automaatselt pärast seda, kui halduskoostöömenetluse lõpetamisest on möödunud viis aastat.
5. Komisjon tagab tehniliste vahenditega isikuandmete sulgemise ja kustutamise ning nendest väljvõtete tegemise kooskõlas lõikega 3.

Artikkel 14

IMI kasutajate isikuandmete säilitamine

1. Erandina artiklist 13 kohaldatakse lõikeid 2 ja 3 IMI kasutajate isikuandmete säilitamise suhtes.
2. IMI kasutajate isikuandmeid säilitatakse süsteemis seni, kuni kõnealused isikud on IMI kasutajad, ning neid andmeid võib töödelda käesoleva määruse eesmärkide kohasel otstarbel.

Kõnealused isikuandmed hõlmavad täisnime ning elektroonilisi ja muid käesoleva määruse kohaldamiseks vajalikke sidepidamisvahendeid.

3. Kui füüsiline isik ei ole enam IMI kasutaja, suletakse tema isikuandmed tehniliste vahendite abil viieks aastaks. Välja arvatud kõnealuste andmete säilitamine, töödeldakse neid üksnes selleks, et tõendada teabe vahetamist IMI kaudu, ning need kustutatakse viie aasta möödudes.

Artikkel 15

Andmete eriliikide töötlemine

1. Direktiivi 95/46/EÜ artikli 8 lõike 1 ja määruse (EÜ) nr 45/2001 artikli 10 lõike 1 kohaseid andmete eriliike võib IMI abil töödelda üksnes kõnealuse direktiivi artikli 8 lõikes 2 ja kõnealuse määruse artikli 10 lõikes 2 osutatud erijuhtudel ning asjakohaseid kaitsemeetmeid kohaldades, et tagada nende isikute õigused, kelle andmeid töödeldakse.
2. IMIs võib töödelda õigusrikkumiste, kriminaalasjas tehtud süüdimõistvate otsuste või julgeolekumeetmetega seotud andmeid, millele osutatakse direktiivi 95/46/EÜ artikli 8 lõikes 5 ja määruse (EÜ) nr 45/2001 artikli 10 lõikes 5, sealhulgas distsiplinaar-, haldus- või kriminaalkaristusi käsitlevat teavet või muud teavet, mis on vajalik füüsilise või juriidilise isiku hea maine loomiseks, üksnes juhul, kui selliste andmete töötlemine on lubatud andmetöötlemise aluseks oleva ELi õigusaktiga või

andmesubjekti selgesõnalisel nõusolekul, tingimusel et võetakse konkreetsed asjakohaseid kaitsemeetmeid.

Artikkel 16

Turvalisus

1. Kui isikuandmeid töödeldakse käesoleva määruse alusel, järgitakse andmete turvalisuse eeskirju, mille komisjon on lisaks määruse (EÜ) nr 45/2001 artiklile 22 vastu võtnud.
2. Komisjon kehtestab vajalikud meetmed, et tagada IMIs töödeldavate isikuandmete turvalisus, sealhulgas asjakohane andmete juurdepääsu kontroll ja turvalisuse tagamise kava, mida ajakohastatakse.
3. Komisjon tagab, et turvaintsidi korral on võimalik kontrollida, missuguseid andmeid on IMIs töödeldud, millal ja mis eesmärgil seda on tehtud ning kes seda on teinud.

IV peatükk

ANDMESUBJEKTI ÕIGUSED JA JÄRELEVALVE

Artikkel 17

Andmesubjektidele antav teave ja läbipaistvus

1. Vastavalt direktiivi 1995/46/EÜ artiklitele 10 ja 11 ning kõnealuse direktiiviga kooskõlas olevatele siseriiklikele õigusaktidele tagavad IMI osalised andmesubjektide teavitamise nende isikuandmete töötlemisest IMIs ja neile juurdepääsu isikuandmete puutumatus käsitlevale teatele, milles selgitatakse nende õigusi ja õiguste kasutamise võimalusi.
2. Komisjon teeb üldsusele kättesaadavaks järgmise teabe:
 - (a) määruse (EÜ) nr 45/2001 artiklite 10 ja 11 kohane IMIga seotud põhjalik isikuandmete puutumatus käsitlev teade, mis esitatakse selges ja arusaadavas vormis;
 - (b) teave artikli 12 kohaste IMI halduskoostöömenetluste andmekaitseaspektide kohta;
 - (c) teave artiklis 19 osutatud selliste erandite ja piirangute kohta, mis on seotud andmesubjektide õigustega.

Artikkel 18

Õigus pääseda juurde andmetele ning õigus neid parandada ja kustutada

1. Vastavalt siseriiklikele õigusaktidele tagavad IMI osalised andmesubjektile õiguse pääseda juurde endaga seotud andmetele, parandada ebaõigeid või -täpseid andmeid

ning kustutada ebaseaduslikult töödeldud andmeid. Vastutav IMI osaline parandab andmed või kustutab need 60 päeva jooksul.

2. Artikli 13 lõike 1 kohaselt suletud isikuandmeid ei parandata ega kustutata, v.a juhul, kui on võimalik selgelt tõendada, et parandamine või kustutamine on vajalik andmesubjekti õiguste kaitseks ega kahjusta andmete väärtust IMI kaudu tehtud andmevahetuse tõendusmaterjalina.
3. Kui andmesubjekt vaidlustab artikli 13 lõike 1 kohaselt suletud andmete täpsuse või seaduslikkuse, registreeritakse kõnealune asjaolu ka täpse ja parandatud teabena.

Artikkel 19

Erandid ja piirangud

Kui liikmesriigid näevad oma siseriiklike õigusaktidega direktiivi 95/46/EÜ artikli 13 kohaselt ette erandid või piirangud seoses käesolevas peatükis sätestatud andmesubjektiõigustega, teatavad nad sellest komisjonile.

Artikkel 20

Järelevalve

1. Liikmesriigi järelevalveasutus või asutused, mis igas liikmesriigis on määratud ja millele on antud direktiivi 95/46/EÜ artiklis 28 osutatud volitused (edaspidi „liikmesriigi järelevalveasutus“), jälgivad, et isikuandmete töötlemine, mida pädevad asutused teevad liikmesriigi territooriumil, oleks seaduslik, ning eelkõige tagavad käesolevas peatükis sätestatud andmesubjektiõiguste järgimise.
2. Euroopa andmekaitseinspektor tagab, et komisjon kui IMI osaline töötleks isikuandmeid kooskõlas käesoleva määrusega. Seoses sellega kohaldatakse määruse (EÜ) nr 45/2001 artiklites 46 ja 47 osutatud kohustusi ja volitusi.
3. Liikmesriikide järelevalveasutused ja Euroopa andmekaitseinspektor tagavad oma vastava pädevusvaldkonna raames, et IMI süsteemi üle teostatakse koordineeritud järelevalvet ja et seda kasutavad liikmesriikide pädevad asutused. Euroopa andmekaitseinspektor võib kutsuda liikmesriikide järelevalveasutusi vajaduse korral sellekohastele kohtumistele. Nende kohtumiste kulud kannab Euroopa andmekaitseinspektor. Vajaduse korral võidakse ühiselt välja töötada edasised töömeetodid, sealhulgas kodukord. Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile saadetakse ühine tegevusaruanne vähemalt iga kolme aasta järel.

V peatükk

IMI GEOGRAAFILINE KOHALDAMISALA

Artikkel 21

IMI kasutamine liikmesriikides

1. Liikmesriik võib kasutada IMI pädevate asutuste vaheliseks halduskoostööks oma territooriumil kooskõlas siseriikliku õigusega järgmistel tingimustel:

- (a) kehtivaid halduskoostöömenetlusi ei ole vaja oluliselt muuta ning
 - (b) liikmesriigi järelevalveasutust on teavitatud IMI kavandatavast kasutamisest ning
 - (c) see ei mõjuta IMI tõhusat toimimist märkimisväärselt.
2. Kui IMI kasutamine liikmesriigis võib märkimisväärselt mõjutada IMI tõhusat toimimist, teavitab liikmesriik komisjoni sellisest kasutamisest ja taotleb talt eelneva nõusoleku. Vajaduse korral sõlmivad liikmesriik ja komisjon kokkuleppe, milles sätestatakse muu hulgas tehniline, rahandusalane ja organisatsiooniline kord, sealhulgas IMI osaliste kohustused.

Artikkel 22

Teabevahetus kolmandate riikidega

1. Käesoleva määruse kohaselt võivad IMI osalised ELis ja mõnes kolmandas riigis vahetada IMIs isikuandmeid üksnes juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:
- (a) andmeid töödeldakse mõne I lisas loetletud sätte alusel ja kolmanda riigi samaväärse õigussätte alusel;
 - (b) andmeid töödeldakse või need tehakse kättesaadavaks vastavalt rahvusvahelisele kokkuleppele, millega nähakse ette mõne I lisas loetletud sätte kohaldamine kolmandas riigis; ning
 - (c) komisjon on vastu võtnud otsuse, et kõnealune kolmas riik tagab isikuandmete nõuetekohase kaitse kooskõlas direktiivi 95/46/EÜ artikli 25 lõikega 6, või et kohaldatakse direktiivi 95/46/EÜ artiklit 26, sealhulgas nõuetekohaseid kaitsemeetmeid, millega tagatakse, et IMIs töödeldud andmeid kasutatakse üksnes sel otstarbel, milleks neid algselt vahetati.
2. Kui komisjon on IMI osaline, kohaldatakse IMIs töödeldud isikuandmete vahetamisel kolmandas riigis asuvate IMI osalistega määruse (EÜ) nr 45/2001 artikli 9 lõikeid 1 ja 7.
3. Komisjon avaldab *Euroopa Liidu Teatajas* ajakohastatud loetelu nendest kolmandatest riikidest, mis on seotud käesoleva artikli kohase teabevahetusega.

VI peatükk

LÕPPSÄTTED

Artikkel 23

Delegeerimine

1. Komisjonile antakse määramata ajaks õigus võtta vastu artiklis 4 osutatud delegeeritud õigusakte.
2. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

3. Komisjonile antud õiguse suhtes võtta vastu delegeeritud õigusakte kohaldatakse artiklites 24 ja 25 sätestatud tingimusi.

Artikkel 24

Delegeerimise tagasivõtmine

1. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artiklis 3 osutatud volituste delegeerimise tagasi võtta.
2. Institutsioon, kes on algatanud sisemenetluse, et otsustada, kas volituste delegeerimine tuleks tagasi võtta, püüab sellest teavitada teist seadusandjat ja komisjoni hiljemalt üks kuu enne lõpliku otsuse tegemist, nimetades delegeeritud volitused, mida ta soovib tagasi võtta, ja esitades tagasivõtmise tõenäolised põhjused.
3. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub kohe või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust. Otsus avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 25

Delegeeritud õigusaktide suhtes vastuväidete esitamine

1. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad delegeeritud õigusakti suhtes vastuväiteid esitada kahe kuu jooksul alates õigusakti teatavakstegemisest. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega ühe kuu võrra.
2. Kui pärast selle tähtaja möödumist ei ole Euroopa Parlament ega nõukogu delegeeritud õigusakti suhtes vastuväiteid esitanud või kui nad on enne seda kuupäeva komisjonile teatanud, et nad on otsustanud vastuväiteid mitte esitada, jõustub delegeeritud õigusakt selles nimetatud kuupäeval.
3. Kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab vastu võetud delegeeritud õigusakti suhtes vastuväiteid, õigusakt ei jõustu. Vastuväiteid esitanud institutsioon põhjendab delegeeritud õigusakti suhtes esitatud vastuväiteid.

Artikkel 26

Järelevalve ja aruandlus

1. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule igal aastal aruande IMI toimimise kohta.
2. Iga kolme aasta järel esitab komisjon Euroopa andmekaitseinspektorile aruande IMIs sisalduvate isikuandmete kaitse, sealhulgas andmeturvalisuse aspektide kohta.
3. Lõigetes 1 ja 2 osutatud aruandluseks esitavad liikmesriigid komisjonile taotluse korral kogu teabe, mis on seotud käesoleva määruse kohaldamisega, sealhulgas teabe käesolevas määruses sätestatud andmekaitseõuete tegeliku kohaldamise kohta.

Artikkel 27

Kulud

1. IMI arendamise, toimimise ja hooldamise kulud kantakse Euroopa Liidu üldeelarvest, ilma et see piiraks artikli 21 lõikest 2 tuleneva korra kohaldamist.
2. Kui ELi õigusaktis ei ole sätestatud teisiti, katab iga liikmesriik kulud, mis on seotud IMI toimimisega riigi tasandil, sealhulgas koolituseks, edendustegevuseks ja tehniliseks abiks (kasutajatugi) vajaliku personaliga seotud kulud, ning süsteemi haldamisega riigi tasandil.

Artikkel 28

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub [...] päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

[Koht],

Euroopa Parlamendi nimel
President

Nõukogu nimel
eesistuja

**Artiklis 3 osutatud I LISA, milles loetletakse ELi õigusaktide halduskoostöölased
sätted, mille rakendamiseks IMI kasutatakse**

1. Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/123/EÜ, 12. detsember 2006, teenuste kohta siseturul: VI peatükk
2. Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2005/36/EÜ, 7. september 2005, kutsekvalifikatsioonide tunnustamise kohta: artiklid 8, 50, 51 ja 56
3. Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2011/24/EL, 9. märts 2011, patsiendiõiguste kohaldamise kohta piiriüleses tervishoius: artikkel 10²⁴

²⁴ ELT L 88, 4.4.2011, lk 45.

**Artiklis 4 osutatud II LISA nende potentsiaalsete valdkondade kohta, kus
halduskoostööalaste sätete rakendamiseks võib IMI kasutada**

I. Siseturg ja kaupade vaba liikumine

- (1) Komisjoni soovitus, 7. detsember 2001, siseturu probleemide lahendamise võrgustiku „SOLVIT” kasutamise põhimõtete kohta: I ja II peatükk²⁵

II. Asutamisvabadus ja teenuste osutamise vabadus

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/123/EÜ, 12. detsember 2006, teenuste kohta siseturul: artikli 15 lõige 7 ja artikli 39 lõige 5
- (2) Euroopa parlamendi ja nõukogu direktiiv 96/71/EÜ, 16. detsember 1996, töötajate lähetamise kohta seoses teenuste osutamisega: artikkel 4²⁶
- (3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2000/31/EÜ, 8. juuni 2000, infoühiskonna teenuste teatavate õiguslike aspektide, eriti elektroonilise kaubanduse kohta siseturul (direktiiv elektroonilise kaubanduse kohta): artikkel 3²⁷

[4. Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV, millega muudetakse direktiive 89/666/EMÜ, 2005/56/EÜ ja 2009/101/EÜ keskregistrite, äriregistrite või äriühingute registrite sidumise osas (COD/2011/0038)]

III. Isikute vaba liikumine

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2011/24/EL, 9. märts 2011, patsiendiõiguste kohaldamise kohta piiriüleses tervishoius: artikkel 6

IV. Kapitali ja maksete vaba liikumine

[1. Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS euro sularaha professionaalse piiriülese maanteeveo kohta euroala liikmesriikide vahel (COD/2010/0204)]

²⁵ EÜT L 331, 15.12.2001, lk 79.

²⁶ EÜT L 8, 21.1.1997, lk 1.

²⁷ EÜT L 178, 17.7.2000, lk 1.

ETTEPANEKULE LISATAV FINANTSSELGITUS

[lisatakse kõikidele seadusandjale esitatavatele ettepanekutele ja algatustele

(finantsmääruse artikkel 28 ja rakenduseeskirjade artikkel 22)]

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus

1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise struktuurile

1.3. Ettepaneku/algatuse liik

1.4. Eesmärgid

1.5. Ettepaneku/algatuse põhjendus

1.6. Meetme kestus ja finantsmõju

1.7. Ettenähtud eelarve täitmise viisid

2. HALDUSMEETMED

2.1. Järelevalve ja aruandluse eeskirjad

2.2. Haldus- ja kontrollsüsteemid

2.3. Pettuse ja eeskirjade eiramise ärahoidmise meetmed

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub

3.2. Hinnanguline mõju kuludele

3.2.1. Üldine hinnanguline mõju kuludele

3.2.2. Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele

3.2.3. Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele

3.2.4. Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga

3.2.5. Kolmandate isikute rahaline osalus

3.3. Hinnanguline mõju tuludele

ETTEPANEKULE LISATAV FINANTSSELGITUS

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr xxx siseturu infosüsteemi kaudu tehtava halduskoostöö kohta (IMI määrus)

1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise (ABM/ABB²⁸) struktuurile

siseturg – teenused

1.3. Ettepaneku/algatuse liik

Ettepanek/algatus käsitleb **olemasoleva meetme pikendamist**

1.4. Eesmärgid

1.4.1. Komisjoni mitmeaastased strateegilised eesmärgid, mida ettepaneku/algatuse kaudu täidetakse

Teatistes „Euroopa 2020. aastal – Aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia” (KOM(2010) 2020) tegi komisjon ühtse turu probleemide lahendamiseks muu hulgas ettepaneku „tugevdada struktuure ühtse turu meetmete, sealhulgas [...] teenuste direktiivi [...] õigeaegsaks ja nõuetekohaseks rakendamiseks, nende tulemuslikuks jõustamiseks ja probleemide tekkimisel nende kiireks lahendamiseks”.

Siseturu infosüsteem (IMI) on komisjoni väljatöötatud veebipõhine sidepidamisvahend, mis alates 2008. aastast on vaba teenusena liikmesriikide käsutuses. Praegu vahetatakse IMI kaudu teavet tulenevalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. septembri 2005. aasta direktiivist 2005/36/EÜ kutsekvalifikatsioonide tunnustamise kohta²⁹ (kusekvalifikatsioonide tunnustamise direktiiv) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2006. aasta direktiivist 2006/123/EÜ teenuste kohta siseturul³⁰ (teenuste direktiiv).

Tänu IMI-le saavad riikide, piirkondade ja kohaliku tasandi asutused kiiresti ja lihtsalt teiste liikmesriikide vastava tasandi asutustega suhelda, järgides ühtseid töömeetodeid, milles kõik liikmesriigid on kokku leppinud. IMI aitab kasutajatel i) leida õige ametiasutuse, kellega võtta ühendust, ii) suhelda nendega, kasutades eeltõlgitud küsimusi ja vastuseid ning iii) jälgida seiremehhanismi abil, mis seisus taotlus on. Näiteks võib Iirimaa asutus, kes vajab teavet Ungari asutuselt, esitada küsimuse inglise keeles. Ungari asutus näeb küsimust ja vastavaid vastusevariante ungari keeles. Tema vastus laekub inglise keeles.

²⁸ ABM – tegevuspõhine juhtimine; ABB – tegevuspõhine eelarvestamine.

²⁹ ELT L 255, 30.9.2005, lk 22.

³⁰ ELT L 376, 27.12.2006, lk 36.

Vastavalt komisjoni teatisele „Ühtse turu akt” on siseturu parema juhtimise tagamise üks olulisemaid ülesandeid laiendada IMI kasutust muudele sektoritele, „et luua Euroopa haldusametuste tõeline elektrooniline nn silmast silma võrgustik”³¹. Komisjoni teatises „Ühtse turu akt” rõhutati IMI olulisust asjaosaliste vahelise koostöö tugevdamisel, sealhulgas kohalikul tasandil, parandades niiviisi ühtse turu juhtimist³².

1.4.2. *Erieesmärgid ning asjaomased tegevusvaldkonnad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise süsteemile*

Erieesmärk nr 12: Arendada siseturu infosüsteemi (IMI) täielikku potentsiaali eesmärgiga tõhustada ühtset turgu käsitlevate õigusaktide rakendamist.

IMI kasutamine on kohustuslik teenuste direktiivi alusel.

Komisjoni teatises „Ühtse turu parem juhtimine tänu paremale halduskoostööle: siseturu infosüsteemi (IMI) laiendamise ja arendamise strateegia” (KOM(2011) 75 (lõplik)) (IMI strateegiat käsitlev teatis) on esitatud kava laiendada IMI kasutust tulevikus ka muudele ELi õiguse valdkondadele.

Ettepaneku eesmärgid on järgmised:

- kehtestada range IMI-alane õigusraamistik ja IMI tõhusat toimimist tagavad ühiseeskirjad;
- näha ette põhjalik andmekaitseraamistik, kehtestades IMI suhtes kohaldatavad isikuandmete kaitse eeskirjad ühe horisontaalse õigusaktiga;
- lihtsustada IMI kasutuse edasist laiendamist uutele ELi õiguse valdkondadele;
- selgitada IMI eri osaliste rolli.

Kõnealuste eesmärkide saavutamiseks jätkatakse järgmise tegevusega:

- 1) hooldus, s.t rikke vältimine ja parandamine, olemasolevate funktsioonide mõningane täiustamine, tagades süsteemi järjepideva toimimise;
- 2) süsteemi infrastruktuuri rakendusmajutus;
- 3) arendustöö, s.t uute süsteeminõuete rakendamine; ning
- 4) teavitamine ja teadlikkuse tõstmine, sh konverentsid, koolituskursused ning reklaami- ja koolitusmaterjalide koostamine.

Asjaomased tegevusalad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise süsteemile

³¹ Komisjoni teatise Euroopa Parlamendile, nõukogule, Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Ühtse turu akt – Kõrge konkurentsivõimega sotsiaalne turumajandus – 50 ettepanekut ühise tööturu ja ettevõtlusmaastiku ning omavahelise kaubavahetuse parendamiseks”, KOM(2010) 608 (lõplik), ettepanek nr 45, lk 31.

³² Vt joonealune märkus 6.

12/03 4: Teenuste siseturg

Kui süsteemi laiendatakse teistele ELi õiguse valdkondadele, võidakse kaasata muid tegevusalasid vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise süsteemile.

1.4.3. Oodatavad tulemused ja mõju

Täpsustage, milline peaks olema ettepaneku/algatuse oodatav mõju abisaajatele/sihtrühmale.

- 1) Õiguskindluse kõrge tase seoses ELi kodanike isikuandmete töötlemisega IMIs ja sellest tulenevalt õiguslike takistuste kõrvaldamine IMI kasutuse laiendamisel uutele ELi õiguse valdkondadele;
- 2) paindlik raamistik IMI kasutuse võimalikule edasisele laiendamisele uutele ELi õiguse valdkondadele;
- 3) komisjoni, liikmesriikide, siseriiklike asutuste ja Euroopa andmekaitseinspektori vastavate IMIs toimuva teabevahetusega seotud ülesannete ja kohustuste selgitamine;
- 4) kulude kokkuhoid tänu sellele, et uute eriotstarbeliste vahendite väljatöötamise asemel kasutatakse olemasolevat IT-vahendit uutes valdkondades;
- 5) IMI jätkusuutliku finantseerimise tagamine tulevikus kooskõlas IMI strateegiat käsitleva teatisega, arvestades IMI kohustuslikkust teenuste direktiivi alusel ja võimalikku edasist laiendamist.

1.4.4. Tulemus- ja mõjunäitajad

Täpsustage, milliste näitajate alusel hinnatakse ettepaneku/algatuse elluviimist.

Ettepanek aitab kaasa ELi õiguse tõhusamale kohaldamisele valdkondades, kus IMI kasutatakse, ning tänu sellele vähendatakse IT-arenduse ja hooldusega seotud kulusid.

Selle otsest mõju võiks mõõta järgmiste näitajatega:

- IMIga hõlmatud õigusvaldkondade arv (suurenemine võrreldes 2011. aastal olemas oleva kahe valdkonnaga);
- IMI kaudu aastas toimuvate teabevahetuste arv;
- süsteemi aktiivselt kasutatavate (st mitte üksnes kasutajana registreeritud) pädevate asutuste arv;
- prognoositav kulude kokkuhoid uue lisanduva poliitikavaldkonna kohta.

1.5. Ettepaneku/algatuse põhjendus

1.5.1. Lühivi- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused

Kooskõlas Euroopa andmekaitseinspektori soovitustega tagatakse ettepanekuga õiguskindluse kõrge tase seoses isikuandmete töötlemisega IMIs. Pikemas perspektiivis lihtsustab see IMI kasutamise võimalikku laiendamist uutele ELI õiguse valdkondadele ning tagab paindliku raamistiku sellisele laiendamisele.

1.5.2. Euroopa Liidu meetme lisaväärtus

Arvestades asjaolu, et IMI puhul on tegemist keskse sidepidamisvahendiga, mille on välja töötanud komisjon, kes tagab ka süsteemi rakendusmajutuse, on vaja kehtestada süsteemi suhtes kohaldatavad ühiseeskirjad ja neid tsentraliseeritult rakendada. Komisjon pakub IMI liikmesriikidele vaba teenusena, tagades selle hoolduse ja arendamise, kasutajatoe ning arvutiinfrastruktuuri rakendusmajutuse. Neid ülesandeid ei oleks võimalik täita detsentraliseeritult.

Tänu IMI-le ületatakse piiriülese koostöö takistused, nt keelebarjäärid, erinevad haldus- ja töökultuurid ning kindlaksmääratud teabevahetuskorra puudumine. Kuna liikmesriigid olid kaasatud süsteemi väljatöötamisse, pakub IMI ühtseid töömeetodeid, milles on kokku leppinud kõik liikmesriigid.

1.5.3. Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid

IMI käivitati 2008. aastal. Praegu on süsteemis registreeritud üle 5 700 pädeva asutuse ja 11 000 kasutaja. 2010. aastal tehti umbes 2 000 teabevahetust.

Õiguslikust seisukohast toimib IMI komisjoni otsuse, komiteemenetlust käsitleva otsuse ja komisjoni soovitusel³³. Asjaolu, et puudub Euroopa Parlamendi ja nõukogu poolt vastu võetud ühtne õigusakt, võib olla takistuseks IMI kasutuse edasisele laiendamisele.

IMI esmast arendamist rahastati IDABCi (üleeuroopaliste e-valitsuse teenuste koostalitlusvõimeline osutamine riiklikele haldusasutustele, ettevõtetele ja kodanikele) programmist kuni selle lõpuni 2009. aastal. Kuni 2010. aasta juulini kandis siseturu ja teenuste peadirektoraat (DG MARKT) kulud, mis olid seotud hoolduse, teise toe, süsteemihalduse, rakendusmajutuse, koolituste, teavitamise ja teadlikkuse parandamisega. 2010. aasta juulis nõustus ISA (Euroopa haldusasutuste koostalitlusvõime alaste lahenduste) programm (2010–2015)³⁴ rahastama IMI, kandes rakenduse tegevus- ja parenduskulud 2010. aastal. Eeldatavasti jätkub IMI rahastamine ISA programmi alusel vähemalt kuni 2012. aastani. DG MARKT katab jätkuvalt rakendusmajutuse, koolituste, teavitamise ja teadlikkuse tõstmise kulud.

³³ Komisjoni otsus 2008/49/EÜ, 12. detsember 2007, siseturu infosüsteemi (IMI) rakendamise kohta seoses isikuandmete kaitsega (ELT L 13, 16.1.2008, lk 18), komisjoni otsus 2009/39/EÜ, 2. oktoober 2009, millega nähakse ette tegutsemiskord Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/123/EÜ (teenuste kohta siseturul) VI peatüki kohaseks elektrooniliseks teabevahetuseks liikmesriikide vahel (ELT L 263, 7.10.2009, lk 32), komisjoni soovitus, 26. märts 2009, siseturu infosüsteemi (IMI) andmekaitse suuniste kohta (ELT L 100, 18.4.2009, lk 12).

³⁴ Otsus nr 922/2009/EÜ, ELT L 260, 3.10.2009, lk 20.

Kuna teenuste direktiivi kohaselt on süsteemi kasutamine kohustuslik ja arvestades kava laiendada tulevikus IMI kasutust uutele ELi õiguse valdkondadele, tuleb täpsustada finantseerimisaspekte ning tagada püsiv ja jätkusuutlik finantseerimine ka pärast 2012. aastat.

1.5.4. *Kooskõla ja võimalik koostoime muude asjaomaste meetmetega*

Komisjoni teatises „Ühtse turu parem juhtimine tänu paremale halduskoostööle: siseturu infosüsteemi (IMI) laiendamise ja edasiarendamise strateegia” (KOM(2011) 75 (lõplik)) on esitatud kava laiendada IMI kasutust tulevikus ka muudele ELi õiguse valdkondadele.

Komisjoni teatises „Ühtse turu akt” rõhutati IMI olulisust asjaosaliste vahelise koostöö tugevdamisel, sealhulgas kohalikul tasandil, parandades niiviisi ühtse turu juhtimist³⁵.

1.6. Meetme kestus ja finantsmõju

Piiramatu kestusega ettepanek/algatus

Ettepanek peaks jõustuma 2013. aastal.

1.7. Ettenähtud eelarve täitmise viisid³⁶

Otsene tsentraliseeritud eelarve täitmine komisjoni poolt

³⁵ Vt joonealune märkus 6.

³⁶ Eelarve täitmise viise selgitatakse koos viidetega finantsmäärusele veebisaidil BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html.

2. HALDUSMEETMED

2.1. Järelevalve ja aruandluse eeskirjad

Täpsustage tingimused ja sagedus.

Komisjon esitab aastaaruande IMI arendamise ja toimimise kohta. Lisaks esitatakse Euroopa andmekaitseinspektorile korrapäraselt aruanne IMIga seotud andmekaitseküsimuste, sealhulgas turvalisusküsimuste kohta.

2.2. Haldus- ja kontrollisüsteemid

2.2.1. Tuvastatud ohud

Komisjon on IMI „süsteemi omanik” ning vastutab selle igapäevase toimimise, hooldamise ja arendamise eest. Süsteemi arendab ja selle rakendusmajutuse tagab sisetarnija, täpsemalt komisjoni informaatika peadirektoraat (DG DIGIT), kes tagab kõrgetasemelise talitluspidevuse.

Kui IMI kasutust laiendatakse uutele õigusvaldkondadele, võib selle haldamine muutuda keerulisemaks, kuna sidusrühmade hulk suureneb ning eri nõudlusi võib olla vaja kokku sobitada. Seda tegevust tuleb hoolikalt juhtida.

2.2.2. Ettenähtud kontrollimeetod(id)

IMI IT-infrastruktuuri hooldamist ja arendamist reguleeritakse DG MARKTi ja DG DIGITi vahelise vastastikuse mõistmise memorandumiga, milles on sätestatud eeskirjad ja menetlused ning süsteemi omaniku (DG MARKT) ja süsteemi tarnija (DG DIGIT) vastavad ülesanded ja kohustused. IT-infrastruktuuri hooldamise ja arendamise hoolikat jälgimist lihtsustavad korrapärased kohtumised ja aruandlussüsteem.

IMI juhtkomitee, kuhu kuuluvad kõikide IMI projekti sidusrühmade (süsteemi omanik, süsteemi tarnija, siseturu nõuandekomitee, IMI kasutajad) esindajad, vastutab muu hulgas kõrgetasemelise järelevalve ja kontrolli eest. Siseturu nõuandekomitee IMI töörihm kui siseturu nõuandekomitee alarühm nõustab komisjoni IMI arendamisega seotud horisontaalküsimustes.

Peale selle tagab Euroopa andmekaitseinspektor vastavalt ettepaneku artiklile 19, et komisjon töötleb IMIs isikuandmeid kooskõlas kohaldatavate eeskirjadega. Liikmesriikide andmekaitseasutused jälgivad liikmesriigi tasandil, kuidas pädevad asutused töötlevad isikuandmeid.

2.3. Pettuse ja eeskirjade eiramise ärahoidmise meetmed

Täpsustage rakendatavad või kavandatud ennetus- ja kaitsemeetmed.

Pettuste, korruptsiooni ja muu õigusvastase tegevuse vastu võitlemiseks kohaldatakse IMIga seotud küsimustes piiranguteta sätteid, mida tavaliselt kohaldatakse komisjoni tegevuse suhtes, sealhulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. mai 1999. aasta määruse (EÜ) nr 1073/1999 (Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdluste kohta) sätteid.

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub

- Olemasolevad eelarveread

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Assigneeringute liik	Rahaline osalus			
	Nr [Nimetus.....]	Liigendatud/liigendamata ⁽³⁷⁾	EFTA ³⁸ riigid	Kandidaatriigid ³⁹	Kolmandad riigid	Rahaline osalus finantsmääruse artikli 18 lõike 1 punkti a tähenduses
1A	12.02.01 Siseturu rakendamine ja arendamine	Liigendatud	JAH	EI	EI	EI
1A	12.01.04 Siseturu rakendamine ja arendamine – Halduskorralduskulud	Liigendamata	JAH	EI	EI	EI
1A	26.03.01.01 Euroopa haldusasutuste koostalitlusvõime alased lahendused (ISA)	Liigendatud	JAH	JAH	EI	EI

³⁷ Liigendatud assigneeringud / liigendamata assigneeringud.

³⁸ EFTA – Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsioon.

³⁹ Kandidaatriigid ja vajaduse korral Lääne-Balkani potentsiaalsed kandidaatriigid.

3.2. Hinnanguline mõju kuludele

3.2.1. Üldine hinnanguline mõju kuludele

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	1B	Siseturu rakendamine ja arendamine
---	----	------------------------------------

Siseturu ja teenuste peadirektooraat			Aasta 2013							KOKKU
• Tegevusassigneeringud										
12.02.01	Kulukohustused	(1)	1,440							1,440
	Maksed	(2)	1,440							1,440
Siseturu ja teenuste peadirektooraadi assigneeringud KOKKU										
	Kulukohustused	=1+1a +3	1,440							1,440
	Maksed	=2+2a +3	1,440							1,440

Käesolev ettepanek peaks jõustuma 2013. aastal ja selle mõju eelarvele ei ole suurem mõjust, mida komisjon on oma ametlikus programmitöös eelolevateks aastateks prognoosinud. Ettepaneku kohaldamine ei piira ka 2013. aasta järgset mitmeaastast finantsraamistikku käsitlevate otsuste kohaldamist.

2010. aastal rahastati IMI järgmistest allikatest: ISA programm (500 000 eurot – eelarverida 26.03.01.01) ja siseturu eelarveread (925 000 eurot). Aastatel 2011–2012 kavatakse ISA programmist finantseerida ligikaudu 1 150 000 eurot aastas. ISA programmist finantseerimisel vaadatakse siiski igal aastal üle programmi üldised prioriteedid ja olemasolev eelarve. Eeldatavasti jätkub IMI rahastamine ISA programmi alusel vähemalt kuni 2012. aastani.

Selleks et tagada liikmesriikidele IMI järjepidev kättesaadavus ning eelarve tõhusam juhtimine ja parem kontroll, uurib komisjon võimalust koondada kõik kulud ühele DG MARKTi hallatavale eelarverele (12.02.01 Siseturu rakendamine ja arendamine). Selle tulemuseks oleks kõnealuse eelarvera netokasv 2013. aastal teiste eelarveridade ümberpaigutamise arvelt.

Igal juhul eeldatakse, et IMI kogukulud hakkavad alates 2012. aastast vähenema, kuna kava kohaselt väheneb nõudlus selliste uute funktsioonide arendamise järele, mis selleks ajaks peaksid üldjoontes juba paigas olema.

• Tegevusassigneeringud KOKKU	Kulukohustused	(4)	1,440								1,440
	Maksed	(5)	1,440								1,440
• Eriprogrammide eelarvest rahastatavad haldusassigneeringud KOKKU		(6)									
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 1A assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	=4+ 6	1,440								1,440
	Maksed	=5+ 6	1,440								1,440
	Maksed	=5+ 6									

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	5	Halduskulud						
---	----------	-------------	--	--	--	--	--	--

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		Aasta 2013							KOKKU
Siseturu ja teenuste peadirektoraat									
• Personalikulud									
• Muud halduskulud									
Siseturu ja teenuste peadirektoraat KOKKU	Assigneeringud								

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 5 assigneeringud KOKKU	(Kulukohustuste kogusumma = maksete kogusumma)								
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		Aasta 2013 ⁴⁰							KOKKU
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIKIDE 1–5 assigneeringud KOKKU	Kulukohustused								1,440
	Maksed								

⁴⁰ Aasta, mil alustatakse ettepaneku/algatuse rakendamist.

3.2.2. Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele

- Ettepanek/algatus hõlmab tegevusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

kulukohustuste assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Täpsustada eesmärgid ja väljundid	Aasta 2013										KOKKU	
	VÄLJUNDID											
↓	Väljundi liik ⁴¹	Väljundi keskmine kulu	Väljundite arv	Kulu							Väljundite arv kokku	Kulud kokku
ERIEESMÄRK nr 1 ⁴²												
– Hooldus		0,4		0,4								0,4
– Rakendusmajutus		0,24		0,24								0,24
– Arendustegevus		0,3		0,6								0,6
– Teavitamine ja teadlikkuse tõstmine		0,2		0,2								0,2
Erieesmärk nr 1 kokku				1,440								1,440
ERIEESMÄRK nr 2												
– Väljund												
Erieesmärk nr 2 kokku												
KULUD KOKKU					1,440							1,440

⁴¹ Väljunditena käsitatakse tarnitavaid tooteid ja osutatavaid teenuseid (nt rahastatud üliõpilasvahetuste arv, ehitatud teede pikkus kilomeetrites jms).

⁴² Vastavalt punktis 1.4.2. nimetatud erieesmärkidele.

3.2.3. Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele

3.2.3.1. Ülevaade

- Ettepanek/algatus ei hõlma haldusassigneeringute kasutamist
- Ettepanek/algatus hõlmab haldusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

3.2.3.2. Hinnanguline personalivajadus

- Ettepanek/algatus ei hõlma täiendava personali kasutamist
- Ettepanek/algatus hõlmab personali kasutamist, mis toimub järgmiselt: Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga
- Ettepanek/algatus on kooskõlas kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga.

3.2.4. Kolmandate isikute rahaline osalus

- Ettepanek/algatus ei hõlma kolmandate isikute poolset kaasrahastamist.

3.3. Hinnanguline mõju tuludele

- Ettepanekul/algatusel puudub finantsmõju tuludele.